Dank u wel voorzitter,

Een nieuwe begroting, een nieuwe algemene beschouwing. Mijn negende inmiddels namens de VVD en in de serie wel een bijzondere want: het is mijn langste algemene beschouwing tot dusver. Opmerkelijk misschien, want: wat valt er te zeggen over een beleidsarm stuk waarin alleen noodzakelijkheden zijn opgenomen? Precies, je kunt het dan hebben over hoe noodzakelijk de noodzakelijkheden zijn. Ik zal daar aan het eind van mijn inbreng zeker nog op terugkomen.

De begroting draagt in ieder geval terecht het stempel beleidsarm wat betreft de lokale lasten. De VVD spreekt waardering uit voor het feit dat, na een aantal jaren waarin een forse OZB stijging bijna een automatisme was, dit jaar volstaan kan worden met een correctie voor de inflatie. Deze correctie is niet meer dan logisch, wat ons betreft. En hopelijk blijft dit ook de trend voor de komende jaren.

Maar natuurlijk beseffen we ons daarbij dat er veel op ons afkomt. Er zullen grote investeringen nodig zijn, zeker voor de wijkaanpak en de nieuwe school. Om met de eerste te beginnen, we zien absoluut de noodzaak voor de integrale wijkaanpak. We zien allemaal dat de openbare ruimte in Waalre er niet overal goed bij ligt. Te vaak zijn stoepen moeilijk begaanbaar. We verwachten op korte termijn stappen te kunnen gaan zetten met de wijkaanpak, en we gaan er van uit dat we hier bij het uitvoeringsprogramma meer over zullen horen.

Als VVD willen we uw college daarbij nu vast meegeven om een realistische aanpak na te streven. De benodigde investeringen zijn fors, en zoals u zelf aangeeft stijgen de rentes en daarmee de noodzaak bij toekomstige leningen ook af te lossen. Dat betekent voor ons ook dat niet alles kan. Een sobere en doelmatige aanpak moet voorop staan, om onnodige lastenstijgingen voor de inwoners te voorkomen. Een belangrijk aandachtspunt voor de VVD, zoals u weet.

Dan toch ook even terugkijkend op mijn voorgaande beschouwingen namens de VVD zie ik, naast de lokale lasten, een tweede rode draad: de woningbouw in Waalre. Het kan niet vaak genoeg gezegd worden, de vraag naar betaalbare (en zelfs naar niet-betaalbare) woningen in Waalre blijft onverminderd groot.

Hoe teleurstellend is het dan dat, ondanks al onze inspanningen en investeringen in de afgelopen jaren tot versnelling van het woningbouw programma, een aantal nieuwe ontwikkelingen voorlopig in de wacht staat vanwege de netcongestie, oftewel: het tekort aan stroom. Van de aangevraagde stroom aansluitingen voor geplande ontwikkelingen zijn er voor de gemeente Waalre exact 0

toegekend. Dat betekent nogal wat, omdat nu onduidelijk is wanneer projecten zoals Ekenrooi Zuid, Waalre Noord fase 3 en de Hoevenakkers gerealiseerd kunnen worden. En of dit gevolgen heeft voor inkomsten vanuit de Rijkssubsidie realisatiestimulans. Want betekent niet bouwen ook minder subsidie en daarmee gevolgen voor de inkomstenkant van de begroting? Wij zien de aangekondigde werksessie over dit onderwerp dan ook met grote belangstelling tegemoet.

Daarbij komt nog dat het probleem ook de nieuwbouw van de scholen raakt, met name de nieuwe school in Waalre-Noord. Deze zal, naar het zich laat aanzien, zeker nog een lange tijd op zich laten wachten. En dan lijkt het ons goed nog eens te kijken naar de huidige situatie op de Wilderen. Als de nieuwe school misschien pas over 10 jaar gerealiseerd kan worden, is het dan nodig bij de behandeling van het uitvoeringsprogramma een nieuwe afweging te maken over extra noodlokalen?

En met die afweging kom ik bij mijn laatste thema, want: hoe belangrijk vinden wij dat als raad, een goede afweging van investeringen en wensen? Aan de ene kant bespreken we een beleidsarme begroting, aan de andere kant is daar een aantal “noodzakelijkheden” in opgenomen. Deels verlenging van bestaand beleid, maar zoals wij 2 weken geleden al aangaven zijn er in de begroting voor 27 en meerjarenraming 28 ook forse posten opgenomen voor de regionale korte-termijn maatregelen mobiliteit oftewel KTM.

Dank voor de beantwoording van onze aanvullende technische vragen hierover. Bij ons is echter wel het beeld ontstaan dat het college de raad hierover eerder en beter had kunnen en moeten informeren. Met name wat betreft het snelfietspad.

Wij hebben 21 oktober 2025 budget beschikbaar gesteld voor een vervolgonderzoek naar de “Doorfietsroute F2”. Afgelopen dinsdag pas bereikte ons een RIB over dit onderwerp, met daarin onder andere de kostenraming. 900.000 euro, een bedrag dat we inmiddels al uit het begrotingsdocument hadden afgeleid. Dit terwijl uit uw B&W besluitenlijsten blijkt dat dit bedrag bij het college begin maart al bekend was. College, vindt u dat u hier voldaan heeft aan uw actieve informatieplicht?

Deze vertraging is ook niet zonder gevolgen, lezen we in de beantwoording van onze technische vragen. Immers, als Waalre de financiële middelen voor het fietspad nu niet beschikbaar stelt, wordt “de betrouwbaarheid [van Waalre] als volledig MRE-lid twijfelachtig”. Dat lezen wij als: het college heeft de bijdrage in de tussentijd toegezegd, en de raad heeft nu geen ruimte meer om een goede afweging te maken over deze investering. Oftewel: voor zover deze investering inderdaad

noodzakelijk is, dan is die situatie ontstaan door binnen de MRE gewekte verwachtingen, waarbij de raad niet aan zet is geweest.

College, de VVD is benieuwd hoe u zelf terugkijkt op deze gang van zaken. Bent u met ons van mening dat de juiste volgorde is: eerst instemming door de raad, dan toezeggingen in de regio? Zeker als het gaat om een bedrag van bijna een miljoen?

In ieder geval hebben wij een motie voorbereid, die het college verzoekt deze volgorde in toekomstige gevallen te waarborgen. Wij dienen deze hierbij samen met CDA in. Dictum luidt:

Daarnaast houden wij twijfels over de noodzakelijkheid van de stevige investering vanuit Waalre in de doorfietsroute. Hierover zou, wat ons betreft, nog een goede inhoudelijke afweging moeten plaatssvinden. Ten eerste wat betreft de wenselijkheid van het investeren in een fietspad dat voor Waalre zelf (volgens ons Mobiliteitsplan 2024) van secundair belang is en in de huidige vorm prima voldoet. En ten tweede wat betreft de verdeling van de kosten die wat de VVD betreft niet in balans is.

Wij dienen daarom een amendement in om het snelfietspad voor nu te schrappen uit de meerjarenraming. Niet als inhoudelijk besluit over het fietspad maar met het doel dit besluit te nemen bij de behandeling van het uitvoeringsprogramma, en de benodigde forse investering af te kunnen wegen tegen andere wensen en ambities.

Voorzitter, ik begon met de vraag hoe noodzakelijk de noodzakelijkheden zijn. Laat ik daar ook mee eindigen. In een beleidsarme begroting hoort alleen te staan wat echt moet, of wat wij als raad bewust hebben gekozen. Een keuze die al gemaakt is, dus.

Noodzakelijk vinden wij dan, bijvoorbeeld: er voor zorg dragen dat onze organisatie haar taken naar behoren kan blijven uitvoeren. Waarbij wij blijven aandringen op minder regels en een gemeente die inwoners en ondernemers ruimte geeft in plaats van belemmert. Noodzakelijk is niet: een snelfietspad waar op dit moment geen keuze van de raad aan ten grondslag ligt. Eerst afwegen, dan besluiten. Zo houden we Waalre financieel gezond en voorkomen we dat inwoners de rekening krijgen.

Dank u wel.